

I feel a little lost,

A little strange today.

Iron Maiden «Different World», 2006¹

---

¹ Почуваюся трохи розгублено,
Трохи дивно сьогодні.

— Iron Maiden, пісня «Інакший світ», 2006 (англ.).

Неділю Рута провела з Ларою (разом з одногрупниками Боді вони смажили шашлики на задньому подвір'ї будинку в Колоденці), проте додому повернулася до сутінків. Кілька разів протягом пообіддя спогади — несправжні, фальшиві спогади — наче іскристі уламки скла спалахували перед очима. Тоді дівчині здавалося, ніби вона вже була тут, бачила саме цих людей, саме в цьому місці, та, на щастя, це швидко минало.

Упродовж наступного тижня Рута лише раз виходила до Лари. З одного боку, не хотіла дратувати батьків, з іншого — відчувала потребу зосередитися на ЗНО, бо до першого екзамену залишалося зовсім мало. Лара був не проти спілкування телефоном — довгі розмови його не напружували, а от *Viber* чомусь не любив. У Руті все було з точністю до навпаки. Телефонна розмова передбачала комунікацію без жестів і міміки, і дівчину це дуже обтяжувало. Рута боялася, що може ненароком образити Лару або ж видатися йому занадто нудною, а тому майже завжди обривала розмову за лічені хвилини після її початку. Цікаво, що з Інді вона також майже не зв'язувалась: у сестри був розпал сесії, і Рута остерігалась її зайвий раз турбувати. Напевно, вперше після переїзду Індії до Тернополя сестри не контактували впродовж кількох днів.

Зате по обіді у п'ятницю, 17 травня, від Інді надійшло *Telegram*-повідомлення: «Будь увечері на зв'язку. Хочу з тобою поговорити. Це важливо». Рута ще була в школі. Спочатку занепокоїлася, настрочила відповідь, але надіслати не встигла — внизу під повідомленням сестри вигулькнув усміхнений смайлик.

Рута весь вечір просиділа, неначе на голках. О дев'ятій сіло сонце, і на місто впали сутінки. За годину над будинками повисли тиша та п'ятьма, а Інді все не озивалася. Рута розсердилась, налаштувалася сама набирати сестру, і тоді телефон нарешті ожив, сповіщаючи про відео-виклик.

Дівчина натиснула «Відповісти», і на екрані з'явилась Інді. Сестра була в гуртожитку. Найперше, що впало в очі, — усмішка на все обличчя. В очах Інді стрибали іскорки, так мовби вона поривалася розсміятись і щосили стримувалася. Їй точно кортіло чимось поділитися. Рута вичікувально звела брову. Сестра витримала паузу й тільки потім захоплено випалила:

— Якщо мені поставлять автоматом патоморфологію, ми приїдемо двадцятого. — Вона закусилла губу, намагаючись не сміятися.

Рута підняла й другу брову також.

— Ми?

— Ілля мені освідчився!

Ілля Ісаєв навчався на четвертому курсі стоматологічного факультету ТДМУ. Інді познайомила з ним у маршрутці дорогою додому в травні 2017-го — хлопець, як і вона, був із

Рівного. На літніх канікулах вони почали зустрічатись і відтоді не розлучалися. Рута вперше побачила Іллю в грудні того самого року й одразу прозвала хлопця Очкастим Мачо. Ніяким мачо, звісно, він не був, радше навпаки — височенний, в окулярах, страшенно худий. І дуже тихий. За кілька днів до Нового року Ілля приходив до них додому, типу, знайомитися з батьками, і Рута почула його голос лише наприкінці вечора, коли хлопець майже нечутно подякував Аміні за вечерю. Після того вона цілий тиждень кепкувала із сестри — мовляв, її новий хлопець виявився таким мовчазним, що під час вечері його доводилося постійно штурхати, просто щоби переконатися, що він при свідомості. Насправді ж про характер Іллі Рута знала здебільшого зі слів сестри — розважливий, вихований, розумний. І отепер, після двох років стосунків, Очкастий Мачо запропонував Інді стати його дружиною.

Рута ледь не випустила смартфон із рук.

— Жартуєш?

— Ні! Просто на парах!

Рута уявила, як незграбний Ілля із маслакуватими руками та гострим борлаком опускається на коліно перед її сестрою на очах у цілого потоку й пересилила бажання скривитися.

— Як?

— Ну, не зовсім на парах. — Інді аж розпирало. — Ти ж пам'ятаєш, я маю доступ до ксерокса в деканаті, ну й Ілля іноді просить мене зробити якісь копії. Нечасто, але просить. Сьогодні після першої пари він знайшов мене, дав папку з якимись паперами та попросив їх відксерити. Додав, що перед четвертою парою все забере. Я звільнилася лише після третьої пари, прийшла до деканату й почала ксерити. Там із десятків аркушів було, якісь матеріали з терапевтичної стоматології, питання на екзамен, щось іще, а насамкінець — ну, останній аркуш, — на ньому був комікс.

Рута подумала, що почула щось не те, і перепитала:

— Комікс?

— Так! — Інді засміялася, наче від лоскоту. — Намальований від руки комікс! Аркуш було поділено на чотири частини. На першому малюнку — приміщення, на стіні якого написано «Деканат», а в кутку біля ксерокса стоїть дівчина, типу, щось ксерить. Друга картинка — до деканату заходить високий хлопець. На третій картинці він стає перед дівчиною на коліно та простягає їй долоню. На долоні — коробочка з каблучкою, а над головою висить хмарка із запитанням: «Станеш моєю дружиною?». Потім, на четвертому малюнку, дівчина нахиляється до хлопця, і над нею теж хмарка, але порожня. А внизу під усім цим — дрібний підпис: «Інді, будь ласка, впиши свою відповідь».

Початковий скепсис потроху влягався, і Рута вигнула брови. Це було дивно. І круто водночас. Вона ніколи б не подумала, що Очкастий Мачо на таке здатен.

Інді захоплено продовжила:

— Я схопилася за ручку, нашкрябала «ТАК», вискочила з деканату, а він на мене чекає під дверима. З каблучкою!

Сестра розчепірила перед камерою пальці лівої руки та похвалилася перснем із білого золота з крихітним камінчиком на безіменному пальці.

— Це... — почала Рута.

— Діамант, — Інді сяйнула зубами на весь екран.

— Воу. — Рута якийсь час німувала, а тоді почухала пальцем кінчик носа. — І що, ви тепер, типу, одружитесь?

Дурне запитання. Інді закотила очі.

— Так, Рут, люди після заручин зазвичай одружуються. — Її усмішка раптом пригасла. — Ти не рада за мене?

Рута мотнула головою.

— Рада, звісно, просто...

Її очі залишалися серйозними. Між бровами Індії з'явилася неглибока складка.

— Просто що? Ти маєш щось проти?

Рута замахала головою ще дужче.

— Ні, ні! Я не про те. Просто ви тепер будете разом, ти й Ілля, і це круто, він хороший, і я впевнена, що вам буде добре вдвох, але... ти моя сестра. Ми з тобою разом відтоді, як я народилася. І мені чомусь здавалося, що так буде завжди. Типу, сестри Статник проти решти світу, — губи склалися в сумну усмішку. — Знаю, це звучить тупо й пафосно, не ображайся, будь ласка! Просто... ну, в тебе буде сім'я, а я ніби як сама по собі залишаюся. І це трохи незвично. Мені треба трохи часу, щоб... усвідомити все це. Розумієш?

— Ну Рут...

Відчувши її щире засмучення, дівчина швидко опанувала себе.

— Забий! — опустила погляд. — Я дурню зморозила. Я справді рада! — потім знову прикипіла до екрана. — Ти вже повідомила батькам?

Інді зморщила носа. Вогники, що наново спалахнули в очах, виявилися значно менш яскравими.

— Ще ні. І ти не говори.

— Не скажу. Але двадцятье — наступний понеділок. — Рута порахувала в голові. — Блін, це вже за три дні.

— Знаю. Але думаю розповісти, як приїду. Типу, поговорю спочатку з мамою, а потім... Побачимо, коротше. Мені здається, так буде краще. Чи як?

Рута знизала плечима.

Якусь хвилину панувала тиша, потім Інді поцікавилася:

— Як твій Лара?

Рута махнула рукою.

— Майже не зустрічаємось. У нього сесія, я готуюся до екзаменів, ну й батьків не хочу дратувати зайвий раз.

Знову запала ніякова мовчанка. Рута змінила позу — крісло під нею скрипнуло, сколихнувши тишу, — але так нічого й не сказала. Розмова провисала. Інді не ображалась, але відверто сподівалася на трохи іншу реакцію. Виждавши кілька секунд, вона озвалась, аби тільки не мовчати:

— Чим займаєшся?

— З тобою говорю.

Інді пирхнула.

— Мала, не біси.

Рута награно зітхнула.

— Ось, — покрутила смартфоном, — закинула ноги на підвіконня й дивлюся на зорі.

Насправді зірок вона розгледіти не могла. Сонце зайшло понад годину тому, проте небо все ще залишалось надто світлим.

Наблизивши обличчя до екрана, Інді спробувала зачепитися за притуманений погляд сестри. Зображення було чітким, їй навіть здалося, що вона бачить власне відображення в зіницях Руті, хоча погляд сестри линув повз екран, тягнувся кудись далі. На коротку мить Інді відчула шпильку роздратування, але потім у голові враз усе перевернулося, й вона збагнула, як почувається її сестра. Дівчина підвелася, розчахнула вікно, відсунула вбік ноутбук однієї зі співмешканок і, склавши ноги лотосом, умостилася просто на столі.

— Я тепер теж дивлюся зорі, — повідомила Руті. Та мляво всміхнулася у відповідь. Тоді Інді додала: — А пам'ятаєш, як ми перейменовували сузір'я?

Ще коли Рута була зовсім маленькою, Григій літніми вечорами часом вибирався з доньками на прогулянку. Як правило, вони йшли до парку біля Палацу дітей та молоді, й там, якщо вечір був безхмарний, сідали на траві, чекали, доки стемніє, після чого батько показував і називав донькам сузір'я. Переважно, звісно, пояснював Інді — Рута, ще надто мала, нічого не розрізняла в темному небі, та обом дівчатам було цікаво. Так, що ще довго після того, як такі прогулянки припинилися, вони сідали вечорами на підвіконня, на яке Рута зараз заклала ноги, й

вишукували візерунки в розсіпі зірок над притихлим містом. До того часу Інді встигла забути все, що чула від батька, тож сестри вибирали скупчення зір, яке їм подобалося, вирішували, на що воно схоже, та придумували йому нову назву. Замість Оріона, Кассіопеї, Великої Ведмедиці на їхньому небі були М'ясорубка, Тарган, Квітковий Горщик і Маленький Підсвічник.

Рутин погляд ледь змістився та сфокусувався на екрані.

— Це так давно було. — Вона глибоко вдихнула. — Я вже й не пригадаю, коли ми востаннє разом дивилися на зорі.

— Ага. — Інді звідкілясь видобула пакунок із солоними крекерами. Розірвала його й закинула кілька до рота.

— Ти чим там хруштиш?

— Крекери.

— Я теж хочу, — набурмосилась Рута.

— Перетопчешся.

Також збагнувши, що неправильно повелася з сестрою, Рута тихо сказала:

— Пробач за те, як я зреагувала. Я рада за вас. Чесно-чесно.

Інді махнула рукою, мовляв, пусте.

— Я сама винна. Не треба було все так одразу вивальювати.

Рута вирішила змінити тему:

— Щось читасш зараз? — Вона не забула, що в сестри сесія, але воліла перемкнутися на щось знайоме й не таке draжливе, а книжки за останні роки стали однією з найулюбленіших тем.

Інді картинно застогнала.

— Підручник із фармакології.

— Бідося.

— Перед сесією встигла закінчити Ремарка.

Перед тим Інді проковтнула Стейнбека, а до нього — Фолкнера, тож Рута з погано прихованими нотками занудства в голосі бовкнула:

— Геть звихнулася на класиках.

— Ти це говориш таким тоном, ніби я підсіла на героїн, — відрізала Інді. — Що в цьому поганого?

— Нічого. Вони пишуть про світ, яким він був сто років тому. Про проблеми, яких уже давно немає.

— Вони пишуть про проблеми, які актуальні завжди. — Інді не поділяла Рутине захоплення сучасною літературою. — На те вони й класики. Ось, наприклад, Фіцджеральд...

Рута, кривляючись, перебила її:

— Ось, наприклад, Фіцджеральд! Ти як знала: я майже домучила збірку «Прощення гріхів». Ти ж читала? — Рута дочекалася, коли сестра кивне, і продовжила: — Не пам'ятаю назви оповідання: там дівчина їде з навчання, їй усе не подобається, вона думає про те, як це тупо — вчитися, стільки зусиль, а навіщо воно, в голові перебирає хлопців зі свого містечка, мріє, як вийде заміж і народить купу дітей. І все, кінець оповідання. Це, по-твоєму, актуальні проблеми? Це має мені подобатися? Блін, та це тупо. Ту-у-у-по! Я взагалі не розумію, як таке можна читати?

Інді зігнорувала очевидний тролінг.

— Не суди про Фіцджеральда за одним оповіданням.

— Ну та, — розходилася Рута, — він увесь такий! Поки добивала збірку, разів із двадцять подумала, що застрелилася б, якби жила в той час. І застрелила б перед тим кількох чоловіків.

Інді парирувала:

— Ті, кого читаєш ти, не кращі. Пласкі та вульгарні. Ти не розумієш, як люди читають Фіцджеральда, а я не розумію, як люди, що читають сучасну літературу, не впадають у кому від нудьги!

— Ти серйозно? — Рута вдала, що обурилася. — Джонатан Франзен плаский? Ханья Янагіхара вульгарна? Покайся, інакше я з тобою тиждень не розмовлятиму!

Інді показала сестрі язика.

— Вони однаково нудні. Як на когось із них можна рівнятися?

— Говориш, як батько, — пирхнула Рута. — Так наче рівнятися можна лише на тих, хто вже помер.

Суперечка була непринциповою, тож Інді не відповіла. Якийсь час вона тільки хрумкала крекерами. Згодом її сестра, зітхнувши, промовила:

— Мені не вистачає тебе.

Інді припинила жувати.

— Мені теж, насправді.

— А як же Ілля? — зіронізувала Рута.

— Ти плутаєш зовсім різне, — розважливо відповіла Індія. — Ілля хороший, але це інакше. Ти ж сама сказала: ми з тобою разом відтоді, як ти народилася. Ти й надалі моя сестра, і де б я не жила, що б я не робила, це не зміниться. Ми разом.

На Рутині обличчя повернувся задумливо-меланхолійний вираз.

— Знаєш, — озвалась вона, — я колись мріяла бути як ти. — Помітивши, як кутики губ Індії смикнулися вгору, дівчина задерикувато випалила: — Чого ржеш? Я серйозно. Ти так багато часу зі мною проводила, ти могла на рівних говорити з батьком. І ти гарно вчилася. Десь у шостому класі, надивившись на тебе, я пробувала малювати комікси, проте щоразу, бачачи

результат, рвала малюнок на дрібні клапті й викидала. Я навіть читати почала через тебе. Бляха, та в «Маленькому принцові» стільки сторінок немає, скільки разів я над ним засинала, але зрештою дочитала. Ніфіга не в'їхала, але таки дочитала. Бо страшенно хотіла бути як ти.

— Але тепер уже не хочеш, — із сумною усмішкою на півобличчя проказала Інді.

— Річ не в тім. Не в тобі, розумієш? Просто... — Рута насупилася, добираючи слова, — я не прагну того, чого прагнеш ти. Пам'ятаєш, у десятому класі ти малювала круті моделі одягу? В тебе ще альбом з ескізами був. Ти так серйозно до того ставилася. Скільки мені тоді було? Дванадцять? Тринадцять? І це мене реально вразило. Твоє ставлення. Мені здавалося, ти мрієш про це, ну, про те, щоб шити крутий одяг, і мені теж забаглося мріяти. Я не уявляла про що й навіть не припускала, що це буде пов'язано з книжками, але мусила бути як ти, бо ти прагнула більшого, чогось такого, що я на той час вважала абсолютно недосяжним. — Інді подалася назад, однак Рута того не помічала. — Річ не в тому, що я не хочу бути як ти, ти крута, і я рада за тебе. Просто я не хочу дотягти до двадцяти п'яти лише для того, щоб усвідомити, що з кожним днем стаю дедалі менше схожою на ту жінку, якою мріяла стати, коли мені було п'ятнадцять, і... і... вже нічого не можу із цим удіяти. Я страшенно боюся цього: повертаєш не туди, обираєш не те, потім намагаєшся цьому відповідати й зрештою перестаєш бути собою. А коли спохоплюєшся, то розумієш, що вже зовсім, зовсім пізно.

— Знаєш що? — звела брову Інді.

— Що?

— Ти перечитала сучасної літератури.

— Та ну тебе...

Попри те що в голові гніздилися не дуже радісні думки, Рута начепила на обличчя банальну усмішку. Вони віддалялись, і ні вона, ні Індія не могли нічого із цим зробити. Їхні виняткові спорідненість і близькість зумовлювала, напевно, ідеальна різниця у віці: не дуже велика, через що Індії було цікаво з Рутою, й не мала, завдяки чому сестри не перетворилися на суперниць. Інді тішило, що поряд завжди була союзниця, яка її обожнює. Рута ж була рада йти всюди, куди тільки старша сестра її брала. З віком ця різниця відігравала все меншу роль. Вони дорослішали, обростали знайомствами та — як наслідок — відступали щодалі одна від однієї.

У грудях знову сколихнулося бажання змінити тему.

— На коли плануєте весілля?

— Ми ще не думали.

— А житимете де?

Батько Іллі, Георгій Ісаєв, був власником приватної стоматологічної клініки в Рівному, тож із квартирою проблем не мало виникнути. Рута цікавилася містом.

— Спочатку треба довчитися. І мені, й Іллі. Потім вирішимо, але я хочу залишитися в Рівному. Нікуди не їхатиму.

— І ти йому готуватимеш? — підкинула підступне запитання Рута.

— Так.

— Справді?

— Ну-у-у... — Інді витягнула губи й лукаво всміхнулася. Вона ненавиділа куховарити.

— Чекай, — Рута звела брови, — він узагалі знає, що ти навіть у найкращий свій день на кухні можеш воду спалити?

Інді захихотіла.

— Ще дізнається.

Смартфон нагрівся, долоня під ним спітніла, і Рута переклала його в іншу руку.

— Але серйозно, Інді: що ти в ньому знайшла? Я не кажу, що Ілля поганий, але він же... він...

Інді сховала легковажну усмішку — її обличчя набуло якогось відстороненого вигляду. Рута налаштувалася на довжелезний шмаркато-патетичний монолог, але сестра обмежилась однією фразою:

— Поруч із ним усе ніби яскравішає.

Рута аж зубами клацнула, збагнувши, як це відрізняється від її досвіду: коли вона з Ларою, усе довкола немовби тьмяніє. Сяє лише він. Решта світу здається намальованою сірим кольором.

Інді правила далі:

— Ілля мав можливість поїхати цього літа на практику до Вроцлава. На два місяці. Він відмовився, бо захотів залишитися зі мною. — Вона помовчала. — Важить не те, що тобі дають, а те, чим заради тебе поступаються.

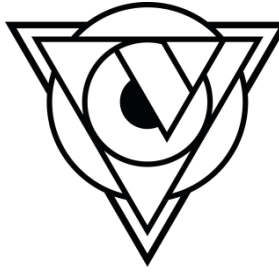
Рута прокрутила останні слова в голові, неначе в записі: *важить не те, що тобі дають, а те, чим заради тебе поступаються.*

— Це чії слова?

— По-моєму, Руїса Сафона.

— Я так і думала.

Вони ще трохи погомоніли. Зрештою Рута сказала, що їй уже час спати, ще раз привітала сестру та попрощалася. Завалившись на ліжко, вона якийсь час осмислювала розмову, намагалася спрогнозувати, як зміняться її стосунки з Індією, а потім, незважаючи на те що голову розпирало від думок, на диво швидко поринула у переплетіння яскравих сновидінь. Їй снилися прогулянки вечірнім парком і небо, всіяне сузір'ями, назви яких відомі лише сестрам Статник.

То була остання нормальна розмова з Індією і, попри попервах неоднозначну реакцію, остання приємна новина перед тим, як усе полетіло шкереберть.

8

Увесь той тиждень містом прокочувалися хвилі нетипової для травня виснажливої спеки. У суботу Рівне взагалі немовби накрило прозорим ковпаком: на небі жодної хмаринки, нерухоме повітря повільно спікалося під сонячними променями, трансформуючись у заледве придатне до дихання тягуче желе. У ніч на неділю, 19-те, температура не опускалася нижче за двадцять чотири градуси, і Рута крутилася без сну майже до ранку.

Їй було погано. Ну тобто реально фізично погано, а до світанку погіршало так, що Рута мусила визнати: з нею щось не гаразд. За останні кілька днів вона зовсім вибилася зі сну: вночі не могла склепити очей, а протягом дня боролася з невідступною сонливістю. Того недільного ранку дівчина остаточно впевнилася, що з її організмом відбувається щось дуже недобре, тож немає сенсу виправдовувати свій стан нервозністю перед ЗНО чи немилосердною задухою.

Невдовзі по шостій дівчина закуняла. Дрімала недовго — прокинулася десь за годину, — після чого її ледь не знудило просто на ліжку. Нутрощі норовили викрутитися навиворіт. Рута підхопилася і помчала до ванної. Гарячий вміст шлунка хлюпав просто під горлом, а низ живота роздувся та обважнів — так, наче в кишківник заштовхали комплект більярдних куль. Схилившись над умивальником, Рута віддихалася та зрештою погамувала нудоту, проте обличчя залишалося зеленим, а долоні та шия — липкими від холодного поту. І ще груди — вони чомусь стали гіперчутливими до дотиків. Такими, що навіть легеньке тертя об одяг завдавало пекучого болю, і тому зараз Руті здавалося, ніби на ній скафандр для виходу у відкритий космос, а не нічна сорочка.

За сніданком, зауваживши незвичну блідість доньки, Аміна почала допитуватися, проте дівчина відмахнулася, буркнувши, що все це через спеку.

Першу половину дня Рута проспала, потім замість готуватися до екзаменів просто валялась на ліжку й тупилася в стелю. Ближче до вечора таки спробувала щось почитати, та не змогла

зосередитися. Слова неначе ворухнулися перед очима, і, промучившись чверть години, дівчина відклала книжку.

Лише після вечері (для заспокоєння Аміни вона впихнула в себе кілька млинців) Рута наважилася зосередитись на тому, що хвилювало її більше навіть за екзамени й погане самопочуття. Знову простягшись на ліжку, вона відкрила на смартфоні календар, на пальцях перерахувала дні й до болю закусила губу.

Уже майже тиждень.

Бляха.

Звісно, *це* й справді могло бути через нерви та спеку, але... Дівчина взялася терти лоба, немовби стираючи в такий спосіб із пам'яті якісь спогади... Груді боліли другий тиждень, і це абсолютно точно було *не* нормально.

Вона вирішила, що мусить зателефонувати та поговорити з Індією.

Перед тим Рута подалася на кухню й узяла яблуко. Їсти не збиралася, просто хотіла дізнатися, де батьки, і, повертаючись, краєм ока зазирнула до інших кімнат. Григій читав під навстіж розчиненим вікном у спальні, Аміна дивилася телевизор у залі. Зачинившись у своїй кімнаті, Рута відклала яблуко, під'єднала до смартфона навушники та викликала через *Viber* сестру.

— Привіт! — кругле обличчя Інді сяйнуло широкою усмішкою.

Упродовж кількох наступних секунд зображення пливло та підвисало — Інді кудись переставляла ноутбук. Рута почекала, поки сестра вмонтується, і лише після того приглушено почала:

— Привіт. Як справи?

Інді була в гуртожитку. Рута чула голоси її співмешканок, десь негучно грала музика.

— Викладачка з фармакології вирішила, що нікому не ставитиме автомат, тому я ще на тиждень затримуюся в Тернополі. А так усе чудово.

— А, ну ок.

Рута ледве ворухнула язиком, й Інді насторожилася.

— Ти чого так шепчеш?

Рута промовисто повела очима на двері своєї кімнати, потім поглянула на сестру.

— Є розмова.

Інді кивнула. Безтурботний вираз злетів з її лица. Вона шикнула на подруг, загребла зі столу навушники, вставила їх у вуха та під'єднала дріт до ноута.

— Кажи.

На Рутиному обличчі майнула стурбована усмішка.

— Зі мною щось не так.

— Що саме?

— Із животом.

Дівчина інстинктивно поклала долоню на нижню частину живота.

— Що конкретно?

— Не знаю... Важкість унизу. Болить, коли сиджу. Коли ходжу, майже не відчуваю, але сидячи — завжди. І щодня гіршає. І апетиту зовсім немає. І щоранку нудить...

Сестрині брови зійшлися на перенісці.

— Здуття?

— Так, — Рута покивала. — Постійно. Хоч я майже нічого не їм. Не можу дивитися на їжу.

— Мала, — Інді повільно підняла й опустила плечі, — я не поставлю діагноз по Вайберу.

Я взагалі ще не лікар.

Попри зауваження, подруги Індії не затихали, і розмова із сестрою тривала на тлі їхнього нерозбірливого гомону. Збагнувши, що обрала не найкращий час, Рута відвела розчарований погляд від екрана, якусь хвилину понуро тупилась у свої пальці, а тоді нарешті зважилася:

— У мене затримка.

Інді посерйознішала.

— Скільки?

— Ну, вже десь тиждень. Трохи більше як тиждень.

— Це не страшно, — замислено протягнула сестра. — Тобто тиждень — ще не страшно.

Рута подумала: *це тобі не страшно*, проте вголос вирішила цього не говорити. Якось нечемно й недоречно.

— Але...

— Що?

— Ця важкість...

— Що крім неї? Яке загальне самопочуття?

— Втоплена, — ніби на підтвердження Рута зітхнула. — Постійно спати хочу. Такого ще не було. Таке враження, наче я досі відходжу від тієї п'янки. Третій тиждень уже...

— Може, ти вагітна?

Рута чмихнула.

— Чого пирхаєш? — Інді говорила напівжартома, навіть спробувала всміхнутися, проте голос чомусь прозвучав неспокійно. — Симптоми збігаються.

Рута мотнула головою:

— Припини. Мені реально хріново.

— Ти подумай: твій Лара часом не того... не перестарався?

— Я не спала з ним, — сердито обірвала її Рута.

— А цей... баскетболіст?

— Костя?

— Ага.

Наприкінці минулого та якийсь час на початку цього року Рута зустрічалася з Костою Луциком на прізвисько Костелло, старшим братом Тоні Луцик із паралельного 11-Б. Стосунки з Луциком — першокурсником у КПІ — були спорадичними (і це ще м'яко кажучи). Інді пам'ятала його баскетболістом, бо в той час, коли вона ще вчилася в школі, Костя виступав за шкільну команду. Новий рік Рута й Костелло святкували в одній компанії — Руті якимось дивом вдалося переконати батьків її відпустити, — втім подробиць Інді не знала. Не те щоб їй було нецікаво, просто вона зазвичай не порушувала таких тем першою. І в цьому полягала важлива різниця між сестрами: Рута з легкістю спілкувалася про секс, стосунки та все з ними пов'язане, натомість у Інді до знайомства з Іллею серйозних взаємин не було взагалі, а якщо й були, то вона уникала згадок про них.

— Я вже не пам'ятаю, коли останній раз його бачила, — зморщила носа Рута. — Ще зима була.

Дівчина відшила Луцика на початку весни після того, як хлопець улаштував їй огидну сцену, дізнавшись, що та погодилася зніматись для «Obsessive».

— Тоді це може бути що завгодно — від гастриту та захворювання нирок до проблем зі сфери гінекології. Якщо ти впевнена, що не залетіла, — Інді ще раз пересмикнула плечима, — ну, почекай із тиждень, а потім обов'язково йди до гінеколога.

Рутин погляд розфокусувався, вона майже на хвилину поринула в себе. Гастрит? Захворювання нирок? Яка дурня! Інді помітила, що сестра випала з розмови, й помахала рукою перед камерою:

— Мала, ти тут?

Рута почула по той бік екрана чийсь дурнуватий, але заразливий сміх, спрямувала на сестру порожній погляд і пробелькотіла:

— Інді, мені хтось телефонує. Перенаберу пізніше, ок?

Якась нотка в її голосі насторожила Індію, та вона не стала нічого з'ясовувати й кивнула:

— Окей.

Зв'язок обірвався. Рута опустила руки й завмерла, втупившись у темний екран. Ясна річ, ніхто їй не телефонував. Затиснувши похололими долонями телефон, вона прокручувала в голові останні фрази, якими обмінялася з сестрою.

(чого пирхаєш? симптоми збігаються)

(причини)

(твій Лара часом не перестарався?)

(я не спала з ним)

Так і є. Вона з ним не спала, а проте... У пам'яті спливає інший діалог. Вона щойно прокинулася в будинку Лари, вдяглася, спустилася на перший поверх і...

(чого либишся?)

(ти сміялася вночі)

(справді?)

(я ледь у штани не наклав)

Тиша була така, аж у вухах дзвеніло. Рута нервово кусала задирку над нігтем. *Як він дізнався про сміх, якщо не спав із нею?* Навряд чи вона реготала так голосно, що було чути крізь стіни. Що тоді? Просто проходив повз уночі? Дурниці. Але якщо Лара таки провів із нею ніч, то чому втік з ліжка вранці? Чому не залишився? І чому нічого не розповів про...

Про що?

Рута сповзла з ліжка та підступила до вікна. Сонце висіло просто навпроти неї, й густе передвечірнє світло заливало розтопленим золотом вікна багатопверхівки. Під будівлею темніли калюжі конденсату з кондиціонерів — денна спека ще не відступила. Далеко за Устею щось горіло: небо свердлував стовп чорного диму. Десь лунала поліцейська сирена. Рута переминалася з ноги на ногу, відчуваючи, як у темних глибинах розуму прокльовується холодна та слизька здогадка. За ту хвилину, поки вона дивилася на дим, підозра розрослася, пустила корені в легенях і намертво засіла в мозку.

Чорт забирай, чому Лара нічого їй не розповів?

Рута витягла з шухляди гаманець, після чого як була, в домашніх шортах і футболці, прожогом вискочила з квартири. Аміна спробувала її завернути, та дівчина вдала, ніби не почула. Не чекаючи на ліфт, Рута спустилася сходами на перший поверх і вилетіла на вулицю.

Важке від вологи повітря липнуло до шкіри. На верхній губі, скронях і під пахвами миттєво виступили краплі поту. Рута роззирнулася. Найближча аптека розташовувалася за півтори сотні метрів на першому поверсі сусідньої чотирнадцятиповерхівки, затиснута між книгарнею та піцерією «Челентано». Рута рушила до неї, але, проминувши два під'їзди, різко спинилася. Це надто близько, хтось може впізнати її або почути, що вона куплятиме, а потім переказати батькам. Секунду повагавшись, дівчина розвернулася та попрямувала в інший бік.

Почали збиратися хмари.

Пройшовши під аркою, Рута вибралася на Грушевського та за лічені хвилини дісталася Т-подібного перехрестя з бульваром Хмельницького. Не дочекавшись зеленого сигналу, перебігла на правий бік вулиці та швидко відшукала одноповерхову будівлю вдалині від дороги, на розі якої притулилася старезна аптека, що стояла там ще з радянських часів.

Рута прослизнула досередини й полегшено видихнула, зрозумівши, що в наповненому запорошеним світлом душному холі клієнтів, крім неї, немає. Привітавшись із причмеленою від спеки літньою фармацевткою, дівчина здушеним голосом попросила тест на вагітність. Аптекарка запитала, який їй, побачила розгубленість (мало не переляк) на Рутиному лиці та, співчутливо усміхнувшись, запропонувала тест-смужку. найдешевший. Пояснила, що його треба вмочити в сечу, тоді повідомила, що струменеві тести дещо зручніші, просто їх саме зараз немає, але перейматися не варто, бо точність у всіх однакова, незалежно від ціни. Дівчину заціпило так, що вона змогла лише кивнути: давайте смужку.

Коли вона вийшла з аптеки, сонце сховалося за багатоповерхівками на західному боці Грушевського. Повітря досі тремтіло від спеки, проте Руту били дрижаки. Затиснувши в руці невелику коробку з тестом, дівчина повільно попленталася назад, і якщо до аптеки вона ледь не бігла, то додому брела, наче по пояс у воді.

Опинившись у квартирі, Рута тінню промайнула коридором і зачинилась у своїй кімнаті. Серце вискакувало з грудей. Трохи заспокоївшись, вона обстежила упаковку. «ULTRA® — ультрачутливий тест на вагітність». Потім прочитала інструкцію на звороті. Зібрати сечу в чисту посудину... опустити тестову смужку правильним боком приблизно на п'ятнадцять секунд... не перестаратися з чеканням... і через три хвилини на індикаторній поверхні має з'явитися результат: дві поперечні смужки — вона вагітна, одна — не вагітна.

Нічого складного... якщо не зважати на те, що її за цим можуть побачити батьки.

Дівчина покрутила головою, вишукуючи що-небудь, що могло б згодитися замість посудини. Попервах нічого путнього на думку не спадало, Рута навіть зважувала, чи не взяти кавову чашку, але, розуміючи, що по неї спершу треба прокрастися на кухню, а потім пронести назад і непомітно вимити, відкинула цю думку. Зрештою вирішила скористатися ковпачком від експрес-кондиціонеру для волосся. Він був чистий, і його мало вистачити.

Сховавши ковпачок до кишені шортів і тримаючи в долоні телефон та коробочку з тестом, Рута застигла перед дверима. Просто навпроти її кімнати розташовувалася спальня батьків. Григору достатньо буде підвести голову від книжки, щоб помітити, що донька несе щось у руці. Напевно, хвилину дівчина ловила ротом тишу, а тоді, роззирнувшись, схопила вільною рукою перше, що трапилося під руку. Книжку. Затуливши нею телефон і тест, затамувавши подих, вона вийшла з кімнати, прошмигнула до туалету та замкнулася зсередини.

Батько навіть не глянув у її бік.

Поклавши книгу під ноги, Рута розірвала пакування та покрутила в руках тест: біла смужка завдовжки сантиметрів десять і завширшки менше за сантиметр. На відстані трьох-чотирьох сантиметрів від нижнього краю проходить поперечна фіолетова лінія з приміткою, що далі цього рівня тест у сечу не опускати. Посередині — порожнє індикаторне поле.

Дівчина зняла шорти, тремтячими руками дістала ковпачок і, підвівшись над унітазом, наповнила його. Запустивши на смартфоні таймер, обережно поставила ковпачок на підлогу, вмочила в сечу тестову смужку та залишила її зануреною на п'ятнадцять секунд. Упоравшись, Рута поклала смужку на зливний бачок, а вміст ковпачка вихлюпнула в унітаз. Насамкінець обнулила таймер і, відвернувшись, стала чекати.

Це нагадувало очікування на результати екзамену, лише в тисячу разів гірше. Власне, відчуття здавалися гіршими за будь-що, знане Рутою до цього. Через хвилину та п'ять секунд вона не витримала й зиркнула на тест. Одна смужка вже проступила й чітко виднілась у верхній частині індикаторного поля. Внизу під нею поки що було порожньо.

Тремтіння рук стихло, і Рута нарешті зауважила, що за книгу взяла із собою. Хлоя Бенджамін «Шукачі безсмертя». Вона досі не повернула її Анні Чорнай. Згадавши Якова Демидовича, дівчина підняла книжку з підлоги й тоскним поглядом утупилася в обкладинку. Коли вона знову кинула погляд на смартфон, на таймері добігала кінця четверта хвилина.

Рута зітхнула. Уже час. Вона відклала телефон, заплющила очі та навпомацки зняла тест із бачка. Потому ще півхвилини так і сиділа: не розплющуючи очей, тримаючи в лівій руці книжку, а правою — самими кінчиками пальців — стискаючи тест. Дівчина завмерла, неначе боялася, що світ довкола неї почне розвалюватися, а потім, глибоко вдихнувши, розплющила одне око й подивилася на смужку.

Наступної миті Рута відчула, як повітря безшумно витікає з легень. Під верхньою, дуже чіткою та рівною, з'явилася ще одна, бліда й ледь помітна, поперечна смужка. Дівчина розплющила друге око й упевнилася: смужок абсолютно точно було дві. Книга в її руці стала невагомою, а низ живота звело пекучими судомами.

Вона вагітна.

Вона вагітна. Рута не могла повірити: Лара скористався нею, поки вона спала. Сама думка про це була такою огидною та принизливою, що якийсь час, упершись лобом у книгу, дівчина гнала її геть. Рута спробувала зосередитися на тому, що тепер робити, але не змогла нічого вигадати. Збуджений мозок уперто підсовував у свідомість одну й ту саму карикатурну картинку: щойно дівчина заплющувала очі, відразу немовби бачила себе в дзеркалі — з велетенським опуклим животом.

Зрештою Рута вийшла з туалету. Безшумно ковзнувши до своєї кімнати, заховала коробку з тестом углиб шухляди з білизною, встигла в узголів'ї ліжка та притисла ноги до грудей. Попри застоюну духоту кімнати, нею тіпало, наче від холоду, і водночас спиною стікав піт. Руки тремтіли так, що боялася впустити телефон. Дівчина не стала активувати *Viber* — остерігалась, аби хтось поруч Індії ненароком не підслухав розмову, — натомість відкрила журнал викликів, знайшла номер сестри й зателефонувала.

Щойно Інді прийняла виклик, Рута випалила:

— Я вагітна.

І ледь задерши голову, втупилася невидючим поглядом у стелю. Їй здавалося, ніби ці два слова нікуди не зникають, не бажають розчинитися в повітрі й повільно, мов пушинки, кружляють над головою.

Сестра не перепитувала, чи Рута впевнена. Такими словами зазвичай не розкидаються.

— Як?

— Лара. Тієї ночі, коли я набухалася.

Кілька секунд Інді обмірковувала, як краще сформулювати наступне запитання. «Зробив це» звучало якось по-дурному, і зрештою, так і не дібравши делікатніших слів, вона швидко відкарбувала:

— Він згвалтував тебе? Поки ти спала?

Рута заціпеніла. Згвалтував — це слово, напевно, найвлучніше описувало те, що сталося в ніч із четвертого на п'яте травня, проте наразі вона не хотіла все аж так ускладнювати.

— Ні, — похитала головою дівчина, нібито намагалася струсити зі щоби комаху. — Ні. Ми просто обоє були п'яні, і тому я не пам'ятала. Тобто вважала, що до цього не дійшло.

— Ти зробила тест?

— Так. Смужку. — Рута раптом заторохтіла скоромовкою, розпачливо наповнюючи кімнату словами: — Ти щось знаєш про такі тести? Вони точні? Бо струменевого в аптеці не було,

і я думаю, що, як смужковий недостатньо точний? І результат, типу, хибний? Ту другу смужку ледь видно, то, може, це помилка? Це ж може бути помилка, хіба ні?

Інді могла б розповісти, що принцип роботи будь-якого тесту на вагітність заснований на визначенні концентрації гормону ХГЛ, або хоріонічного гонадотропіну, в сечі, і що в абсолютній більшості випадків підвищена його концентрація безпомилково означає вагітність. Якщо вагітності немає, високий рівень ХГЛ може вказувати... ну, наприклад, на наявність злоякісної пухлини. Тобто якщо тест на вагітність показав дві смужки, значно краще все ж виявиться вагітною.

— На упаковці повинно бути написано, але, Рут, вони всі достатньо точні. Пробач... —
Інді зітхнула. — Ох, Рут...

Закусивши губу, Рута замотала головою. Тільки не треба... не треба жаліти її.

— Що мені робити?

Запала ніякова тиша.

— Для початку зателефонуй йому, — озвалась Інді.

— Ларі?

— Так.

— І що я скажу?

— Що ти, блін, залетіла!

Рута розгублено кліпнула. А потім? Що потім? Від того, що вона зателефонує Ларі, ембріон не шезне з матки. Інді начебто прочитала її думки.

— Так, мала, не панікуй і не картай себе. Це і його проблема також. Поговори з тим мудаком, нехай він теж бере участь, а тоді телефонуй мені — ми щось вигидаємо.

Забувши, що сестра не бачить її, Рута покивала.

— Скажи щось, — мовила Інді.

Не розтуляючи стиснутих губ, Рута мугикнула:

— Угу.

— Телефонуй йому. А потім вирішимо, що робити.

10

Лара прийняв виклик одразу:

— Привіт, сонце!

Не обтяжуючи себе відповіддю на привітання, Рута випалила:

— Я вагітна.

І стало тихо. Дівчина подумки дорахувала до десяти, проте в телефоні навіть не шелеснуло. У неї виникло враження, ніби тиша в динаміку всмоктує в себе кволі звуки, що пробивалися крізь подвійну шибку знадвору. Зрештою вона не витримала:

— Ти чуєш мене?

— Так... — голос вішальника перед стратою.

— Ти згвалтував мене!

Цього разу чекати на відповідь не довелося:

— Ні!

— Що??о ні?

— Усе не так! — хлопець розгубився. — Не так, як ти говориш!

— А як тоді?

Із Лариного горла вивалились якісь нечленороздільні звуки. Раптом усе геть змінилося: ще мить тому він беззаперечно домінував у стосунках, а тепер мусив, затинаючись, виправдовуватися. Наче неповнолітнє хлоп'я, якого спіймали за розгляданням журналу для дорослих.

— Послухай, я не знаю, як так ста...

— Що ти, блядь, не знаєш?! Рута злякалася власного голосу. Лара був на два роки старшим за неї, а коли тобі сімнадцять, така різниця здається величезною. Якби годину тому хтось сказав їй, що вона отак горлатиме на хлопця, під час розмов із яким до цього зважувала чи не кожне слово, дівчина нізащо не повірила б. Утім, Лара не огризнувся, не від'єднався, узагалі ніяк не зреагував, і клекітлива хвиля в Рутиних грудях здійнялася ще вище. Вона набралася сміливості та більше не стримувалася:

— Що це по-твоєму було?! Непорочне, сука, зачаття?!

А тоді він реготнув. Рута здригнулася, неначе від удару батогом, після чого напружилася так, що їй звело вилиці.

— КОЗЛЯРА ЙОБАНИЙ! — заволала вона в телефон. — З ЧОГО ТИ ІРЖЕШ?!

Якби Лара був поряд, вона б роздерла його на шмаття. Хотілося викричатися. Рута скочила з ліжка, лаштуючись вивергнути на Лаврика все, що про нього думає, коли раптом побачила власне відображення в дзеркалі. Вирячені очі, скривлений рот, жакливо напружені жили на шії. Вона була як батько, коли той накинувся на неї. Руті навіть приверзлося, що крізь високі вилиці й розкосі очі проступає його вузьке лиховісне обличчя. Вона відвела погляд і опанувала себе. Чи принаймні спробувала опанувати.

З-за дверей її кімнати почулося стурбоване:

— Усе гаразд?

Аміна. Рута опустила телефон, затулила його долонею та якомога більш нейтральним тоном промовила:

— Так, ма, все добре.

І швидко приклала телефон до вуха назад.

— ...я не хотів, — мимрив Лара. — Не хотів, чуєш?

— Якщо не хотів, то навіщо ліз до мене? — Дівчина підступила впритул до вікна — якнайдалі від дверей — і стишила голос.

— Я не про те. Не хотів сміятися. Вибач. Вирвалося. Це через те твоє непо... — Він глибоко вдихнув. — Заспокойся. Я не гвалтував тебе. Невже ти не пам'ятаєш?

— Ти брешеш, — крізь зуби просичала Рута. — Як я можу щось пам'ятати? Я вирубилася в машині.

— Так, ти вирубилася. Та потім, коли ми приїхали... я спробував занести тебе до будинку, проте ти... ну, типу... — Лара безпомічно затих. Він намірявся сказати, що Рута виявилась заважкою, але розумів, що це, по-перше, прозвучить образливо, а по-друге, не зовсім відповідає дійсності. Це він був занадто дрібним для неї. Зрештою витиснув крізь зуби: — Я не зміг. Довелося тебе будити. Ми пропленталися до будинку, я посадив тебе у вітальні. Поки знімав куртку й роззувався, ти знову заснула. Я ще раз тебе розбудив і повів до спальні на другому поверсі. Я не... — його мова стала плутана, нібито язик намагався обігнати думки, — не подумай, я нічого такого не хотів! Просто вирішив, що тобі буде незручно спати в одязі.

Дівчина заплющила очі, проте не перебивала.

— Я зняв із тебе джинси та кофту, а потім мені зірвало дах. Ти була така... — голос захрип, — у мене навіть зараз мурашки по шкірі... ну... ти розумієш.

— Ні, Ларо, — Рута аж шипіла від злості, — не розумію.

— Ти дуже гарна. У мене ніколи не було таких дівчат. З таким... таким тілом. І я ніколи не мав можливості роздивлятися тіло дівчини без загрози зустрітися з нею поглядом. — Рута поборолла бажання ляснути себе вільною долонею по обличчю. Лара сам утямив, що плете щось не те. — І ти не спала! Присягаюся! Ми поцілувались, я почав пестити тебе, ти відповіла, я завівся і... не зміг зупинитися.

— Нічого з цього не пам'ятаю!

— Ну бо ти... — Він аж кавкнув, перелякавшись, що ледь не бовкнув зайвого.

— Бо я що? Договорюй!

Лара неохоче, наче спросоння пробуркотав:

— Ти заснула.

— Чувак, твою маму, ти щойно сказав, що я не спала!

— Заснула під час цього... ну, в процесі. А я не помітив, тільки коли вже все, е-е, закінчилося. Ти тупо вирубилася.

Рута мимоволі уявила Ларине обличчя в той момент, коли він виявляє, що вона заснула. За інших обставин це її розсмішило б, проте глумливий смішок згас, так і не народившись.

— Але ж ти не заснув!

— Що? — розгубився Лара.

— Ти ж не заснув! Якого хріна ти не витягнув свою тичинку перед тим, як скінчити?!

— Бо все дуже швидко відбулося. І я був п'яний. І я думав, у тебе ця... як її... ну, стоїть...

— Що в мене стоїть? — Рута застигла із роззявленим ротом.

— Спіраль... чи як там вона називається?

Дівчина почувалася цілковитою дурепою. Світ буквально перевертався на її очах. Ні, вона не захоплювалася Ларою, проте ставилася до хлопця так, як одинадцятикласники зазвичай ставляться до студентів-другокурсників — як до істот, які знають про життя щось таке, що їм поки невідомо, — і тепер не могла повірити в те, що чує. Зі слухавки долинали варнякання цілковито незнайомого шмаркача, якому не виповнилося й п'ятнадцяти.

— Яка спіраль, Ларо? — простогнала дівчина. — За кого ти мене маєш?

— Ні, ні, я просто подумав... — він зжував кінець фрази. — І в тебе ж не було цих... місячних.

Щойно Руті здавалося, що вони дісталися дна, Лара пробивав його й продовжував із гуркотом і брязкотом скочуватися ще нижче.

— Про що ти?

— Ну, то ж дівчина може завагітніти, лише коли в неї ці... — Голос слабнув, так ніби хтось перетискав хлопцеві горлянку. — Хіба ні? Ні?

— Ларо, ти debil. Ти взагалі знаєш різницю між менструацією та овуляцією?

— Ні, — щиро зізнався Лара. — Тобто тепер уже так, знаю. — А ще за мить: — Бляха, я debil.

Рута очікувала, що він сперечатиметься, тож несподіване визнання власної тупості обеззброїло й дещо збило хвилю гніву, що вирувала в її грудях. Затувивши долонею очі, дівчина промовила:

— Чому ти не розповів про це раніше?

— Ти ж сама не захотіла про це говорити.

Руту пересмикнуло.

— Що ти мелеш? Як я могла не захотіти говорити про те, про що не пам'ятала?

— Зранку, коли спустилася сходами, — у його голосі зазвучали нотки образи, — я почав, а ти видала щось типу «не хочу чути». Сама ж обірвала мене!

Після нетривалого затишшя вони знову взялися послідовно, так нібито намагалися перекричати одне одного, підвищували голоси.

— Я думала, ти мав на увазі те, що сталося на сходах перед гуртожитком!

— Ні! Я хотів поговорити про те, що сталося вночі, ну, між нами.

— Я не пам'ятала нічого!

— Звідки я міг знати, що ти не пам'ятала? Я думав, ти пам'ятала! Принаймні початок!

Рута міцно заплющилася та прошепотіла:

— Бляха...

Цирк. Довбаний цирк, а не розмова.

Несподівано крізь Ларине сопіння до Рути долетіли приглушений шум і чийсь голоси.

— Слухай, до мене сусід прийшов, я не можу зараз розмовляти, — заторочив він поспіхом, окремі слова змазалися в нерозбірливе мурмотіння. — Я тебе потім наберу, ми зустрінемося й усе перетремо. Окей?

Рута красномовно промовчала, і Лара повторив:

— То я тебе наберу за кілька хвилин. Добре?.. Добре?..

Вона не відповіла. Просто відтулила телефон від вуха, поклала на підвіконня й хвилину витріщалася на нього. А тоді схопила до рук — лише для того, щоб переконатися, що Лара обірвав виклик.

Коліна безперестану дрібно тремтіли.

11

Рута ще ніколи так не почувалася — наелектризованою та водночас якоюсь наче сплюндрованою. Першим пориванням було перенабрати Інді, та, покрутивши телефон у тремтячих руках, дівчина передумала. Що вона розповість? Що Лара сказав, ніби вагітніють лише під час місячних, а тоді розірвав зв'язок? Рута з жахом збагнула, що вона по вуха в лайні і що Інді їй не допоможе. Вона сама по собі. У голові бриніли останні Ларині слова, вони застрягли в мозку, глушачи інші думки, й поволі з них викристалізувалося болюче усвідомлення, що Лара навряд чи зателефонує. Які-небудь серйозні наслідки загрожували йому лише в разі, якби Рута вирішила залишити дитину, чого вона, вочевидь, не робитиме. Лара це розумів, а отже, міг просто зникнути. Вдати, наче нічого не сталося, й покинути її.

Проте він таки перетелефонував — приблизно за чверть години. Почав з того, що не хоче про таке розмовляти телефоном і запропонував зустрітися. Рута цілковито загубилася в емоціях: її трусило від злості, водночас коліна підгинались від полегшення. Зійшлися на тому, що Лара за півгодини під'їде до стоянки реквізованих авто перед відділенням «Приватбанку» на Грушевського.

Відклавши телефон, Рута підскочила до дзеркала та швидко привела себе до ладу. Потім втиснулася в джинси, змінила футболку, кинула батькам, що незабаром повернеться, і за п'ять хвилин до домовленого часу вже ходила поміж укритих пилом позашляховиків на встеленому пощербленю бруківкою майданчику перед триповерховою будівлею банку.

Лара запізнився на двадцять хвилин. Увесь цей час дівчина смиренно простояла перед «Приватбанком» і вже через це почувалася покинутою та зраженою. І ще розлюченою, певна річ. Роздовбаний «мерседес» пролетів перехрестя Грушевського із Соборною та Київською вже після того, як небо потемніло, і на той момент Рутини налаштованість на тиху та зважену розмову випарувалась без сліду. Лара різко пригальмував навпроти Руди і, не глушачи двигуна, вистрибнув із машини так, начеб вона палала. Дівчині вистачило одного погляду, щоб збагнути: Лара з'явився не для того, аби її підтримати. Домовлятися — можливо, але однозначно не втішати й заспокоювати. Вона склала руки на грудях і з гірким презирством у голосі дорікнула:

— Ти спізнився.

Лара вдав, що не почув.

— Сідай, прокатаємося.

— Ні.

Двигун розхристано торохтів.

— Тоді давай у «Броварню на Грушевського».

— Я прочекала довбані півгодини.

Він невдоволено випнув щелепу.

— Куди ти хочеш?

— Я хочу поговорити. Тут.

Лара стояв за півметра від Руди, проте примудрявся ухилитися від прямого погляду. Дивився то на небо, то на багатоповерхівки позаду, і намагався триматись розслаблено. Однак

марно: попри вдаваний спокій, у голосі вчувалася знервованість, а вирячені водянисто-сірі, як у окуня, очі виказували розгублення.

Дівчина мовчала, вижидаючи, коли Лара нарешті наважиться зустрітися з нею поглядом. Кілька секунд тиші здалися хлопцеві нестерпними, він видобув із кишені зім'яту пачку «Winston'a», нервово витрусив цигарку і, тішачись із можливості хоч на кілька секунд затулити обличчя долонями, прикурив від дешевої газової запальнички.

Рута звела брови. Не те щоб вона категорично не сприймала куріння, просто за майже два місяці, відколи вони почали зустрічатися, жодного разу не бачила Лару із сигаретою. Хлопець затагнувся, а Рута, насупившись, пригадала злощасний вечір у гуртожитку, коли хтось із компанії (здається, то був Божинда) пустив по колу косяк. Рута відмовилася, бо на той час уже відчувала, що перебрала. Вона пам'ятала пласкі Артемонові жарти, пам'ятала заразливий і зворушливий Ларин сміх і так само добре пам'ятала, що Лара не курил — ні косяка, ні цигарок, — хоча й пив на рівні з усіма. А тепер він стовбичив перед нею з цигаркою, що немовби приклеїлася до губи, й діловито пускав дим крізь ніздрі. Рута подумала, чого ще вона може не знати про нього.

Сховавши запальничку, Лара взявся перекочуватися з п'яти на носок, і якимось дивом завдяки цим примітивним рухам напружена мовчанка, що повисла між ними, почала здаватися йому не такою дошкульною.

— Ну то говори, — зронив він.

Двигун продовжував працювати.

Рута з награною огидою тицьнула пальцем у сигарету.

— Ти куриш?

І відразу збагнула, що не повинна була цього запитувати. Це відволікало від основного, крім того, давало Лаврику шанс почувитися незаслужено скривдженим. І хлопець із вдячністю за нього захопився:

— Це що, блін, так важливо?

— Я не знала.

— Я не маю права покурити, чи як? Будеш тепер мені вказувати, що робити?

Рута спалахнула:

— Заткнись!

Він криво всміхнувся:

— Ти ж хотіла поговорити.

Рута поборолла бажання розплакатися. Відчувши це, Лара припинив ховати погляд. І тоді, пильно глянувши в очі кольору туману, дівчина несподівано збагнула, що Ларі начхати. Її стан не викликав у нього навіть секундного інтересу. Хлопець дивився на неї без жодного виразу на

обличчі, безтурботно виставляючи напоказ риси, про наявність яких у його характері Рута ще мить тому просто не здогадувалася. Вона нарешті помітила єхидний вогник у погляді й зрадливу посмішку в кутику скривленого рота, а тоді несамовито розлютилася. Як вона могла не бачити цього раніше? Сестра мала рацію — довбаний імбецил! Тепер Руту дратувало в ньому все — рудувата борода й неохайне волосся, коротка шия та глузливий рот, а ще його запах, голос і дим, що виходив із рота. Та що там, він навіть стояв якось неправильно.

— Ти поводишся, мов опудало, а не чоловік. Скажи щось. Зроби щось!

Лара вийняв цигарку, ковтнув слину, вставив цигарку назад.

— Вибач. Цього не мало статися, — промовляючи, тупився їй у рот і робив акуратні паузи для вдиху. — Я думаю, тобі треба зробити аборт.

Фраза прозвучала так, ніби хлопець завчив її вдома перед дзеркалом. У Рутиній голові проскочило, що її можна було підсумувати одним словом: від'їбись. Вона почувалася ганчіркою.

Чекаючи на її реакцію, Лара заштовхав руки до кишень джинсів, і демонстративна недбалість цього жесту зачепила дівчину дужче за будь-що інше — аж до грудки в горлі.

— Іди геть, — прошепотіла вона.

Переконавшись, що Рута не жартує, Лара пихнув димом і примирливо забубонів:

— Рут, давай не будемо...

Дівчина його обірвала:

— Пішов на хрін, — голос застряг десь у гортані; вона говорила неголосно, проте рішуче. — Не хочу більше тебе бачити. Взагалі.

Його обличчя набуло того напружено-замисленого виразу, який Рута вловила на лицах однокласниць під час похорону Якова Демидовича. Протягом кількох секунд Лара, блукаючи очима по асфальту за кілька кроків від місця, де стримів, продовжував перекочуватися з п'яти на носок, а тоді повільно розвернувся і, не дістаючи рук із кишень, поплентався до машини. Відчинивши дверцята з боку водія, він кинув невдоволений погляд на Руту.

— То ти зробиш аборт?

Корчив із себе ображеного. Надув щоки так, що ті ледве не тріснули. Тієї миті Рутина зневага до нього сягнула апогею: лють зринула в грудях так високо, що затопила всі інші почуття.

— Це тебе не обходить.

Лара скривився, ставши схожим на малюка, якому не дали цукерку (щоправда, Рута цього вже не помітила: сльози заслали погляд і перетворили хлопця на змазаний силует), а тоді стрельнув убік недопалком, сів у машину й поїхав.

Хвилину після того, як червоні габаритні вогні «мерседеса» розчинилися в сутінках, Рута не могла опанувати себе. Вона розлючено сопла, із грудей піднімався жар, укриваючи багряними плямами шию та щоки. Втім гнів швидко вичах. Дівчина несподівано гостро осягнула, що стоїть сама-самісінька посеред безлюдної вулиці під каламутним небом без зірок. Вона вагітна. Лара поїхав і більше не повернеться. І цього тижня — перший екзамен ЗНО, тобто зранку вона має бути в школі. Важке дихання поволі змінилося схлипами, і Рута, стримуючи глухі ридання, затулила обличчя долонями.

Один за одним спалахували ліхтарі. Потрібно було йти додому, аби батьки щось не запідозрили, проте Рута не могла. Ледве примусивши себе зрушити з місця, вона дворами побрела до вулички Кліма Савура, за рестораном «Vinograd», із внутрішнього дворика якого тхнуло зіпсованим м'ясом, узяла праворуч, у бік Палацу дітей та молоді, після чого набрала сестру.

— Я не знаю, що мені робити, — попри всі намагання не розплакатися, під кінець фрази Рута заквилила.

— Ви поговорили?

— Так. Він приїжджав. Ми зустрілися.

Квиління посилювалося й ось-ось мало вийти з-під контролю.

— Не плач! — наказала Інді.

— Він козел, — між схлипами втиснула Рута, — сраний козляра.

— Рут, заспокойся, будь ласка. Я знаю, що він козел. Про що ви домовилися? Що він сказав?

Секунд двадцять Рута шумно дихала.

— Наполягав на аборті.

— А ти?

— Послала його.

Нестримні схлипи таки стали надривним риданням.

— Давно треба було. Мала, не реви! Що *ти* вирішила? Ти хочеш зробити аборт?

— Він сів у машину й поїхав, — затинаючись і розтираючи сльози, почала розповідати Рута. — Був такий холодний. Наче нічого й не сталося. Ну аякже, він же просто звалює, а мені тепер... — Вона похлинулася, тепер уже від злості. — Блядь! Як я могла так помилятися?!. Я не знаю... не знаю, що вирішила.

— Ти хочеш зробити аборт? — повторила Інді.

Певна річ, вона хотіла зробити аборт. Але боялася.

— Я буду мати після цього дітей?

— Так. До восьмого тижня все роблять медикаментозно. Ризик мінімальний.

— Від оцього твого «ризик мінімальний» пиздець як полегшало. — Рута дісталася перехрестя вулиць Стуса й Осторовського та зупинилася перед здебільшого неосвітленим парком ПДМ. Секунду вона повагалася, але зрештою перейшла дорогу та пірнула у півтемряву. — Тобто достатньо буде прийняти пігулку, і все?

За півсотні метрів попереду Рута помітила якийсь силует. Несамохіль сфокусувалася на ньому, проте, зрозумівши, що то чоловік вигулює собаку, знову зосередилась на розмові.

Інді кахикнула перед тим, як відповісти:

— Не зовсім. Після розмови з тобою я зателефонувала одній викладачці та розпитала, як воно відбувається в таких... е... випадках. Це називають нехірургічною медикаментозною провокацією мимовільного аборту. Все проходить під наглядом лікаря. Спочатку тобі дають три таблетки міфепрестону (це стероїдний препарат, який убиває ембріон), а через дві доби — також обов'язково за присутності лікаря — мізопростол. Потім лежиш у стаціонарі й чекаєш, коли станеться переривання вагітності. Викидень тобто. Ну, це кілька годин. Не більше як день. Через десять днів ідеш на підсумковий огляд до гінеколога. Все.

— Жесть яка, — пробелькотіла Рута.

— Де ти зараз?

— На ПДМі.

— Повертайся додому та поговори з мамою.

Рута перечепилася через щось у темряві й ледь не проорала носом землю.

— Бля, — вилаялася вона, а тоді ще гучніше: — Ти здуріла! Ні! У мене є гроші! Не здумай нічого розповідати матері — я все зроблю сама!

Чоловік у темряві якийсь час приглядався до неї, після чого, гукнувши собаку, швидко закрокував геть.

Інді не стрималася:

— Рут, ти вляпалася в доросле лайно, то й поведься, як доросла!

— А я як поведжуся?! — розлютилася Рута.

— Так, наче застрягла між дівчинкою й жінкою. — Помовчавши, сестра продовжила рівнішим голосом: — Річ же не в грошах. Я не сумніваюся, що ти можеш усе зробити сама, але як ти це приховась? Думаєш, мама не дізнається? Та ти не встигнеш вийти за двері після першого прийому, а їй уже телефонуватимуть. Це лікарі, вони всі одне одного знають. Послухай мене: поговори з мамою, вона зрозуміє. Вона все вирішить. Зробить усе правильно. Вона все життя працює в лікарні.

Рута зупинилася та, обхопивши себе однією рукою, опустила просто на бордюр. Її сестра мала слухність. Як завжди. І це лише посилювало роздратування.

— Бляха, це все так невчасно... У четвер перший екзамен.

Інді стрималась, аби не бовкнути, що «залетіти вчасно» — це оксюморон, такого не буває, натомість проказала:

— Тому поговори з мамою. Пиши екзамен і роби аборт. Час іще є. Вигадаєте разом якусь байку, щоб пояснити батькові, чому тобі треба до лікарні.

Рута вперлася ліктем у коліно й поклала долоню на голову.

— Інді, приїжджай, — промовила вона захриплим від утоми голосом. — Ти потрібна мені.

Сестра довго мовчала перед тим, як відповісти.

— Не можу, мала.

— Розумію...

— У мене теж екзамен. Потерпи трохи.

Дівчата водночас зітхнули.

— Коли ти повертаєшся? — запитала Рута.

— Якщо все добре, у п'ятницю ввечері. Найпізніше — в суботу зранку. Ілля вже вільний, уже все склав, але я не можу поїхати з ним. Мушу бути тут.

— Я чекатиму, — Рута стишила голос, ніби боялася, що її хтось підслухає. — Я тебе дуже чекаю.

— Вище носа, мала. Все буде пучком. Прорвемося.

Закінчивши розмову, Рута підвелася й уперто стиснула щелепи. Лара не залишив їй вибору. З них двох сильною повинна стати саме вона. Вона візьме все у свої руки. Інді має рацію: поговорити з матір'ю, написати перше ЗНО, зробити аборт. Отакий план. Заштовхавши телефон до задньої кишені джинсів, дівчина попрямувала назад — до скупо підсвічених вуличними ліхтарями панельних багатоповерхівок, що безладно громадились удалині.

13

Реакція Аміни виявилася значно менш бурхливою, ніж очікувала Рута. Вислухавши доньку, жінка лиш ошелешено притихла. Спливла хвилина, доки вона спробувала щось промовити, кілька разів навіть розтуляла губи, проте не спромоглася витиснути із себе жодного звуку. Аміна помітно зблідла — всі кольори на обличчі немовби зсунулися в бік сірого — і зсунулилася. Рута пригнічено тупилась у підлогу, їй було боляче дивитися на розчаровано опущені кутики рота й збентежено застигли очі матері.

Зрештою Аміна не своїм голосом запитала, чи Рута впевнена, що вагітна. Дівчина мовчки дістала з шухляди тест і показала його матері. Наступне запитання було про термін. Рута відповіла: три тижні. І тільки після цього Аміна поцікавилася, як вона почувається. Під зневіреним материним поглядом дівчина почувалася так, ніби її підсмажують на повільному вогні, проте запевнила, що добре, з нею все гаразд.

Потім вони довго мовчали, й тепер уже матір уникала дивитися на доньку.

Після кількох хвилин обтяжливої тиші Аміна нерішуче, наче боялася зруйнувати власний голос, запитала, чи Рута згодна на аборт. Отримавши ствердну відповідь, матір якийсь час тупилась у складені руки, після чого підсунулась і обійняла доньку. Дівчина гірко розплакалася. Не бажаючи, щоби плач долетів до вух батька, вона закусила кулак і примусила себе затихнути.

Попри обійми, Руту пригнічувала материна мовчазність. Їй хотілося говорити — вирішити, як діяти далі, з'ясувати, коли краще зробити аборт, почути щось заспокійливе, — словом, говорити, говорити, поки не закінчаться слова, проте розмова не йшла. Аміна ніби через силу пообіцяла, що домовиться на вівторок про необхідні аналізи, після чого знову принишкла.

Вони просиділи, обіймаючись, аж поки Рута не сказала, що її хилить на сон. Аміна, якимось невпевнено побажавши доньці на добраніч, підвелася. Коли матір, зупинившись на порозі кімнати, озирнулася, Рута пошепки попросила її нічого не розповідати батькові. Аміна вимучено посміхнулася — звісно, вона не розповідатиме, — а тоді переступила через поріг і, кинувши щось на кшталт «поговоримо завтра», безшумно причинила за собою двері.

Рута роздяглася, розстелила постіль і погасила світло. *Поговоримо завтра*. Про що їм іще говорити? Вона не змінить своє рішення. Вона робитиме аборт. Кілька хвилин дівчина прокручувала в голові розмову та зрештою почала думати, що материну понуру безмовність треба пов'язувати не так із жалем, як із болісним розчаруванням. Почуваючись нікчемою від того, що не виправдала сподівань матері, Рута сховала лице в подушку та проплакала до півночі.